Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Халқ сўзи

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг газетаси

2 ФЕВРАЛЬ, СЕШАНБА № 22 (527). 1993 йил. Сотувда эркин нархда.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ШВЕЙЦАРИЯНИНГ ДАВОС ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛГАН УМУМДУНЁ ИҚТИСОДИЙ АНЖУМАНИДА МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДАВЛАТЛАРИНИНГ ЖАҲОН СИЁСАТИ ВА ИҚТИСОДИЁТИ МАЙДОНИГА ЧИҚИШ ЙЎЛЛАРИ ХУСУСИДА ҚИММАТЛИ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАР БИЛДИРДИ.

Маълумки, Швейцариянинг пурвиқор Альп тоғлари бағрида жойлашган Давос шаҳрида ҳар йили жаҳон иқтисодий анжумани ўтказилади. Унда машҳур сиёсатдонлар — давлат бошлиқлари ва ҳукумат раҳбарлари, таниқли иқтисодчи олимлар ва жамиятшунослар иштирок этадилар.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ушбу халқаро анжуманда иккинчи марта иштирок этди ва мустақил Ўзбекистоннинг, шунингдек Марказий Осиё давлатларининг жаҳон сиёсати ва иқтисодиёти майдонига чиқиши йўллари хусусида етук раҳбарлар ва иқтисодчилар билан фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашди.

Америка Қўшма Штатларининг якка ўзи жаҳон иқтисодиётини таназзулдан қутқаришига умид қилса бўладими деган савол, минтақавий иқтисодий ҳамкорликнинг келажаги, Альп ўртоқлари муҳофазаси, иммунитет етишмаслиги ва ирсият масалалари — Швейцариянинг Давос шаҳрида ўз ишини тугатган жаҳон иқтисодий анжуманининг дастуридан ўрин олган умуминсоний масалаларнинг тўлиқ бўлмаган рўйхати ана шулардан иборат.

Анжуманда Марказий Осиё муаммолари бўйича бир неча муҳокамалар бўлди ва махсус давра суҳбатида минтақанинг ҳозирги аҳволига халқаро хавфсизлик нуқтаи назаридан астойдил ёндашилди. Анжуман ишида иштирок этган мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё дунёни икки жиҳатдан қизиқтиради, деб айтди. Давлат бошлиғининг фикрича, биринчидан минтақа янги кескинлик ва бошбошдоқлик манбаига айланмаслиги керак, иккинчи сабаб эса Марказий Осиё ўлкаларининг қайси бир тараққиёт йўлини танлашидир.

Биз, деди Ислом Каримов, мамлакатимизни тараққиётга ва халқаро ҳамжамиятга яқинлаштирувчи йўлдан борамиз ва барча илғор давлатларнинг синашта тажрибаларидан фойдаланамиз. Давлат бошлиғи сўзини якунларкан, биз давлат ва миллий мустақиллигимизни энг аввало минтақа равнақига эришиш учун бирёқлама хом ашё иқтисодиётидан қутулишга хизмат қилдирамиз, деб алоҳида таъкидлади.

Марказий Осиё ҳамдўстлиги келажаги хусусида тўхталаркан, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев Марказий Осиё барқарорлик марказига айланиши мумкин, деди. Давлат бошлиғи Қозоғистон Республикаси ўз мустақиллигини ва дахлсизлигини Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари билан алоқаларни мустаҳкамлаш ва қолаверса, ўзаро иқтисодий ҳамкорлик ташкилотининг собиқ аъзолари билан аввалги алоқаларни тиклаш йўлидан бориш билан мустаҳкамлайди, деб умид билдирди.

Эрон Ислом Республикаси, Покистон Ислом Республикаси ва Туркия Республикаси вакиллари Марказий Осиёдаги мустақил давлатларнинг бозор иқтисодиётига талафотларсиз ўтиши учун минтақавий ҳамкорликни кучайтириш зарурлигини ва бу давлатларнинг Туркистон ўлкаларига ёрдам беришга тайёр эканини билдирдилар. Покистон Бош вазири Муҳаммад Навоз Шариф минтақа мамлакатлари билан Марказий Осиёдаги давлатларнинг тарих тақозоси туфайли узилиб қолган анъанавий алоқаларини қайта тиклаш ва уларни такомиллаштириш бу ўлкаларнинг равнақига асос яратади, деди. Эрон Ислом Жумҳурияти Марказий банкининг бошқарувчиси Муҳаммад Ҳусайн Одилий минтақада кўпёқлама ҳамкорлик алоқаларининг вужудга келиши икки томонлама алоқалар билан уйғунлашиб кетиши фойдалидир, деб алоҳида таъкидлади. Покистон, Туркия ва Эрон вакиллари Марказий Осиё давлатларининг илиқ денгизларга чиқиши ва Европа билан қизғин савдо-сотиқ қилиши учун бу мамлакатлар ўз ҳудудидан йўл ўтказишга тайёр эканликларини қайта-қайта маълум қилдилар.

Америкалик таниқли олим Стенли Хоффман якшанба куни бўлиб ўтган ялпи мажлисда нутқ сўзларкан, «хавфсизлик тўғрисида сўз юритилганда эндиликда ниманинг хавфсизлиги хусусида тўхталиш зарур, деган саволни ўртага ташлади. Унинг фикрича, илгари биринчи галда айрим давлатларнинг хавфсизлиги тўғрисида сўз юритилган бўлса, эндиликда чамаси ҳар бир одамнинг хавфсизлиги биринчи даражали масалага айланди. Ҳозир ҳарбий хавфдан ташқари иқтисодий, табиат мувозанати, ҳатто жамиятга таҳдид солаётган гиёҳвандликни кенг муҳокама қилиш вақти келди. Алломанинг хулосасига кўра, ҳозирги мавжуд хавфсизлик тизимлари анча эскириб қолди, бинобарин, хавфсизликни таъминлашнинг янги шаклларини ишлаб чиқиш ва ҳамкорликда аралашиш воситасида турли можароларнинг олдини олиш мавриди етди.

Кўриниб турибдики, Давос шаҳрида бўлиб ўтган халқаро анжуманда икки муҳим нарса алоҳида қайд этилди: биринчидан, жаҳон иқтисодиётида мафкуравий қобиқдан чиқиш жараёни изчил давом этмоқда, иккинчидан, ривожланиш даражасидан қатъи назар, ҳар бир давлатнинг хавфсизлиги ва иқтисодиётининг мўътадиллиги умумжаҳон жараёнидан четда қолиб кетмаслиги керак. Минтақавий иқтисодиётнинг жаҳон иқтисодиётида етакчи мавқега эга бўлиб бораётгани туфайли мустақил Ўзбекистоннинг Марказий Осиё давлатлари ва Жануби-ғарбий Осиё мамлакатлари билан қизғин ҳамкорлик қилишга интилаётгани умуминсоний жараёнда фаол иштирок этаётганимиздан далолат беради.

(ЎзА).

Кеча Эрон ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий мамлакатимизга расмий ташриф буюрди

СУРАТЛАРДА: Али Акбар Вилоятий Тошкент аэропортида

1 февраль куни Эрон Ислом Жумҳурияти ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий раҳбарлигидаги Эрон Ислом Жумҳурияти делегацияси Ўзбекистон Республикасига келди.

(ЎзА).

Республика Олий Кенгаши Раиси қабулида.

ЎзА олган тасвирлар.

ОЛИЙ КЕНГАШДА ҚАБУЛ

1 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев мамлакатимизга расмий ташриф буюрган Эрон Ислом Жумҳурияти ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий раҳбарлигидаги Эрон Ислом Жумҳурияти делегациясини қабул қилди.

Учрашув чоғида Олий Кенгаш Раиси Ш. Йўлдошев мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларнинг ривожланиб бораётганидан мамнун эканини изҳор қилди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ўтган йил ноябрь ойида Эрон Ислом Жумҳуриятига расмий сафари чоғида бу алоқаларни янада тараққий эттиришга имкон берадиган муҳим ҳужжатлар имзоланди. Олий Кенгаш раисининг таъкидлашича, парламентлараро алоқаларни янада кенгайтириш белгиланган режаларни тезроқ амалга оширишга омил бўлади.

Эрон ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий Ўзбекистон Республикаси Президентининг, мамлакат парламентининг халқларимиз орасидаги азалий дўстона муносабатларни ривожлантириш учун қилаётган саъй-ҳаракатларига юксак баҳо берди. Сафар давомида банк тизимини яхшилаш, божхоналар фаолиятини мувофиқлаштириш, ер ости бойликларини қазиб олиш, фан, маданият, саёҳат соҳаларида ҳамкорлик қилишга оид ҳужжатлар имзоланишига умид билдирди.

* * *

Шу куни Эрон Ислом Жумҳурияти ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев ва Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ш. Зиёмов билан ҳам учрашди.

(ЎзА).

ФАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

АНДИЖОН, 29 январь. (ЎзА). Илгари хабар қилинганидек, шу ой бошида Республика Президенти Ислом Каримовнинг топшириғига асосан тегишли вазирликларнинг мутахассислари Андижон вилоятида жиноятчиликка қарши кураш, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, вазиятни барқарорлаштириш борасида иш бошлаган эдилар. Нуфузли комиссия аъзолари вилоятда Президент Фармонларини бажаришда йўл қўйилаётган сансалорликларни, ҳуқуқ тартиботнинг бузилиши, уюшган жиноятчилик ҳолларини, савдодаги кечириб бўлмас камчиликларни очиб ташлади.

Вилоятнинг шаҳар ва туманларида мазкур комиссия иши якунига бағишланган фаоллар йиғилишлари ўтказилмоқда. Бугун Андижон шаҳри, Олтинкўл, Балиқчи туманларида бўлиб ўтган йиғилишларда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Пахтаобод, Андижон, Избоскан туманларида эса Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов сўзга чиқди. Йиғилишларда, шунингдек, Республика Бош прокурори Б. Мустафоев иштирок этди.

К. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

ОҒЗИБИРЛИК ҚИЛГАН ЭЛДАН БАРАКА АРИМАЙДИ

Қадимий Туронзаминда барқарорликни, фуқаролар тотувлигини, осойишталикни сақлашга бор куч-ғайратини сарфлаётган республика раҳбариятининг ташаббуси билан бошланган бу байрамнинг айни вақтида ўтгани аҳамиятлидир.

Анжуман кунлари қорақалпоқ санъаткорлари, ёзувчи ва шоирлари, мўйқалам соҳиблари маданият саройларида, пойтахт маҳаллаларида, меҳнат жамоаларида, олийгоҳларда мухлислар билан учрашдилар, мушоиралар ўтказдилар. Айниқса, Алишер Навоий номидаги театр биносида намойиш этилган болалар расмлари кўргазмаси, Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси кўргазма залига қўйилган тасвирий санъат асарлари, ўймакорлик, кулолчилик буюмлари бу қадимий халқ истеъдодларга нақадар бойлигини кўрсатди. Тошкент театрларида, турли санъат кошоналаридаги томоша ва концертлар шинавандалар қалбида ўчмас таассурот қолдирди.

Маданият кунлари қатнашчилари турли вазирликларда, ижодий уюшмаларда мутасаддилар ва ҳамкасблари билан дилкаш суҳбатлар қуриб, бугунги оғир иқтисодий шароит туфайли юзага чиқаётган муаммоларни биргаликда ҳал этиш йўлларини муҳокама қилдилар.

— Қорақалпоғистонда нашр этилган биронта китоб ҳеч қачон даромад келтирган эмас, — деди республика Олий Кенгашидаги суҳбатда машҳур ёзувчи Т. Қайипбергенов. — Бугун эса китоб чиқариш имкони деярли қолмади. Қоғоз, бўёқ нархи, матбаа хизмати ҳақлари ниҳоятда ошиб кетган. Биз бу масалада Ўзбекистон ҳукуматидан мадад кутамиз.

Дарҳақиқат, биз ҳам маданият кунлари муносабати билан республикамизда қандай асарлар нашр этилганини суриштирдик. «Чўлпон» нашриётида тайёрланаётган қорақалпоқ халқ эртакларидан бошқа китобни тополмадик.

— Маданиятни ривожлантирмасдан, халқнинг руҳини кўтармасдан туриб, улкан ишларни амалга ошириб бўлмайди, — деди Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгашининг раиси Р. Йўлдошев якунловчи матбуот конференциясида. — Бу тадбирдан кўзда тутган мақсадларимиздан бири Орол муаммосига дунё жамоатчилигининг диққатини тортиш эди. Ўйлайманки, биз бу мақсадимизга ҳам эришдик.

Дунёда тинчлик, тотувликдан ортиқ бойлик йўқ. Эртага бу оғир кунлар ҳам ўтар. Тақдирнинг турфа нағмаларини кўп кўрган заҳматкаш халқимизнинг кечани кеча, кундузни кундуз демай қилаётган ҳалол меҳнати зое кетмас. Ўтган маданият кунлари истиқлолу истиқболимизнинг ўзаги бўлган осойишталикка, бир-биримизнинг қалбимизни, руҳимизни яна бир карра теран англашимизга хизмат қилган бўлса, демак, яхши ниятлар рўёбга чиқибди.

— Оғзибирлик қилган элдан қут-барака аримайди,— деб ёзди байрам кунлари Беруний тумани уруш ва меҳнат фахрийлари қўмитасининг раиси Нурулла Қозоқбоев. — Ҳурматли Президентимизнинг бу тадбирни ўтказишда шахсан ташаббус кўрсатишларида рамзий маъно бор. Ўзбек ва қорақалпоқлар асрлар бўйи бир-бири билан аралашиб яшаган, бир бурда нон топса, икки бўлиб еб келган. Шундай экан, уларнинг нафақат бугун, балки келажаги ҳам муштаракдир.

Анжуман кунлари Тошкентнинг гавжум кўчаларидан бирига Нукус номи берилди. Бу ҳам ойдин келажак сари бораётган йўлимиз бирлигининг тимсоли бўлса, ажаб эмас.

Қисқа қилиб айтганда, Ўзбекистонда ўтган Қорақалпоғистон Республикаси маданияти кунлари икки туркий халқнинг дийдорлашув байрами бўлди, ҳеч кимнинг ҳеч кимга «катта оға» бўлиш истаги йўқлигини, халқларимиз замоннинг бепоён йўлларида мангу ҳамқадам ва тақдирдош эканини яна бир бор исботлади.

Аҳмад ХЎЖА,
ЎзА мухбири.

КУЗАТИШ МАРОСИМИ

Беш кун давом этган Қорақалпоғистон Республикаси маданияти кунлари ниҳоясига етди. Январнинг 30-куни Тошкент аэропортида меҳмонларни кузатиш маросими бўлди. Икки республиканинг давлат байроқлари ҳилпираб турган аэропортга пойтахт санъаткорлари, шаҳар меҳнаткашлари ва талаба ёшларининг вакиллари келдилар. Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири вазифасини бажарувчи З. Ҳакимов сўзга чиқиб, ўтган маданият кунлари халқларимиз ҳаётида алоҳида ўрин эгаллашини, зеро, бу вақт мобайнида миллатнинг ақл-заковати ҳисобланмиш ижодкорлар ҳамдарду ҳамнафас бўлганини, бундай тадбирларни тез-тез ўтказиб туриш кераклигини таъкидлади. Меҳмонлар номидан сўз олган Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси Р. Йўлдошев нон-туз ва эҳтиром учун минатдорчилик билдирди. Анжуман қатнашчилари Тошкентни хурсанду хуррам тарк этаётганини айтиб, йиғилганлар билан илиқ хайрлашди.

Меҳмонларни кузатиш чоғида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ЎзА мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН Ватаним маним

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ ХАБАРЛАРИДАН

КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ КУШАНДАЛАРИ ЖАЗОЛАНДИ

● ТАБИАТ қўриқчилари кўкаламзорлаштириш кушандаларини жазолашди.

Қашқадарё вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасидан маълум қилишларича Қамаши район аҳолини чучук сув билан таъминлаш иншооти диспетчери Ҳусан Чориев бульдозер билан 22 қайрағочни қўпорган. Матлубот жамияти боғбони А. Юсупов ҳам қўшнинг кўр бўлса кўзингни қис нақлига амал қилган шекилли, бир йўла 40 туп қайрағочни қулатди.

ХОРИЖЛИК МЕҲМОНЛАР ТУҲФАСИ

● САУДИЯЛИК ишбилармонлар ака-ука Муҳаммад ва Осман Бомаъруф Бухорои шарифни зиёрат этмоқни кўпдан бери орзу қилардилар.

Ниҳоят ниятларига етишди.

МЕҲМОНЛАР шаҳарнинг қадимий ёдгорликлари, бугунги ҳаёти билан танишдилар. Айниқса, ислом таълимотининг алломаси Баҳовуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллиги муносабати билан шаҳарда амалга оширилаётган таъмир ва қурилиш ишларининг кўлами уларни ҳайратда қолдирди. Ака-ука Нақшбандий юбилейи жамғармасига минг доллар тортиқ қилишди.

ИҚТИДОРЛИЛАР САРАЛАНДИ

● САМАРҚАНДДА яна бир лицей фаолият кўрсата бошлади.

МАЗКУР билим масканида илмга чанқоқ йигит ва қизлар асосан математика, физика фанлари бўйича пухта илм оладилар. Илгари Самарқанд давлат дорилфунуни қошида ёшлар сиртқи мактаби бўлиб, лицейга кўпроқ ана шу даргоҳ талабаларини жалб этиш кўзда тутилган эди. Бироқ танлов талабларига ҳамма ҳам дош бера олмаскан. Икки юз ўқувчидан фақат 90 нафари лицей тингловчиси бўлди.

ҚЎЛГА ТУШДИ...

● ЯНГИ йилнинг дастлабки 15 кунида божхона ходимлари Қашқадарёдан ғайриқонуний йўл билан четга олиб кетилаётган 4 миллион сўмлик маҳсулотни ушлаб қолдилар.

УНИНГ 3,5 миллион сўмлиги Шаҳрисабз консерва заводига қарашлидир. Таажжубланарлиси шундаки, бу сингари ғайри-қонуний ишларга айрим раҳбар ходимлар ҳам аралашиб қолаяпти. Қарши шаҳрида яшовчи «Б». исмли «акахонимиз» 300 минг сўмлик эмаль бўёғини Афғонистонга жўнатаётганда қўлга тушди.

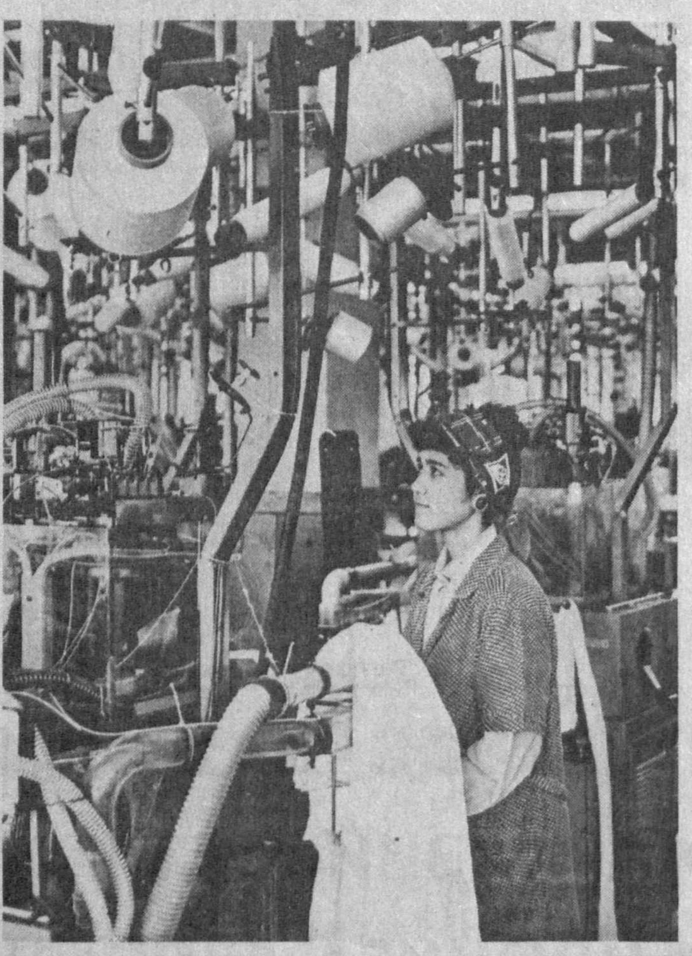

Тошкентдаги «Учқун» бирлашмасида аёллар учун йилига тўрт миллион дона пайпоқлар ишлаб чиқарадиган цех очилди. Цех ускуналари хориждан келтирилган бўлиб, хом ашё Клин шаҳридан олиб келинмоқда. Бу маҳсулот айни кунларда унчалик тақчил бўлмаса-да, маҳсулотнинг сифати ва миқдори ошиши унинг арзон ва сероб бўлишини таъминлайди.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

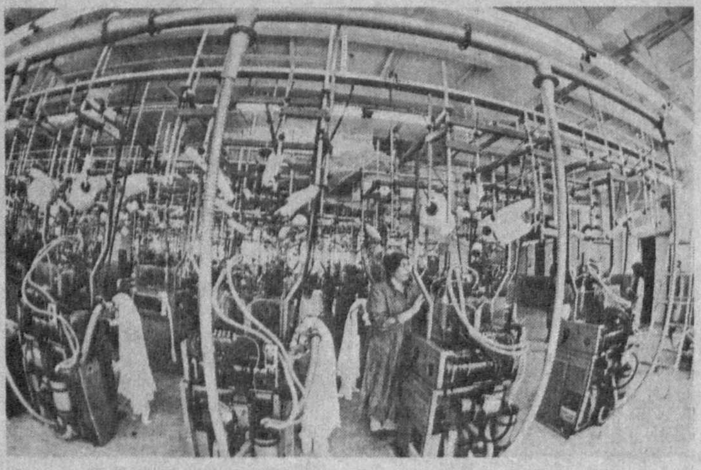

НАФС БАЛОСИ ИСКАНЖАСИДА

ЁХУД ХАЛҚ РИЗҚИНИ ҚИЙМОҚЧИ БЎЛГАНЛАР

Истиқлолга эришувимиз 70 йилдан зиёд муддат давомида шаклланган иқтисодий хўжалик алоқалари узилган паллага тўғри келди. Манфаатлар поймол этилмайдиган, ўзаро фойдали хўжалик алоқалари ўрнатилиши жараёнида кўплаб қийинчиликларга дуч келаётганимиз сир эмас. Бироқ шу ўткинчи қийинчиликлар даврида халқ ризқини қийиш ҳисобига чўнтакларини қаппайтиришга уринаётган кимсалар учрамоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан, товар-моддий бойликларнинг мамлакатимиздан четга олиб кетилишига чек қўйиш, ватанимизнинг тўла иқтисодий мустақиллигини таъминлаш мақсадида ташкил этилган Республика Давлат божхона қўмитаси бугунги кунда шу каби қонунбузарликларга қарши кескин кураш олиб бормоқда.

Жумҳуриятимизнинг кенжа тузилмаларидан бири бўлган бу қўмита ходимлари 1992 йилда бир миллиард 251 миллион 264 сўмлик товарларнинг ноқонуний йўл билан олиб чиқиб кетилиши олдини олдилар.

— Бу олиб чиқиб кетилаётган нарсаларнинг олтмиш-етмиш фоизи, холос. Ҳали анча ишлар қилишимиз лозим, — дейди. Ўзбекистон божхона қўмитаси раиси, ички ишлар генерал майори У. Абдуғаниев. — Зеро, халқ ризқини қиймоқчи бўлганларнинг сони камаймаяпти. Ўтган йилнинг декабрь ойидагина юртдошларимизга меъёр асосида сотилиши лозим бўлган озиқ-овқат маҳсулотларини катта миқдорда олиб чиқиб кетиш ҳоллари 50 дан зиёд қайд этилди. Жами 11 миллион 135 минг сўмлик шакар, пахта ёғи, ун, чой, гуруч каби маҳсулотлар тўхтатиб қолинишига эришилди.

Божхона хизматчилари учун бу йил ҳам серташвиш бошланди. Наманган вилоятида яқинда Қирғизистон фуқароси Х. Тожибоев 1680 килограмм ун, 152 килограмм пахта ёғи олиб чиқиб кетаётганида қўлга тушди. Урганч пахта заводига тегишли автомашина ҳайдовчиси М. Ибодов эса 11 тонна 748 килограмм гуручни Тожикистонга руҳсатсиз олиб чиқиб кетаётганида ушланди. Афсуски бу каби ҳодисалар жуда кўп.

Айримлар қўлга фақат майда қонунбузарларгина тушади, йирик тартиббузарликларни амалга оширадиганлар эса четда қолиб кетади, деб ҳисоблайдилар. Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, божхона ходимлари қонун ва тартибни бузишда иштирок этган ҳар бир кимсани эгаллаб турган лавозимидан қатъи назар фош қилмоқдалар.

Ўзбекистон давлат божхона қўмитаси раиси яқинда мухбирлар билан ўтказган суҳбат чоғида келтирган қуйидаги рақамлар айрим раҳбар шахслар ҳам республикадан четга товар-моддий бойликларни ғаразли мақсадларда олиб чиқиб кетаётганларга ҳамкорлик қилаётганидан далолат беради. Ўтган йили 932 нафар раҳбар ходим шу каби ишларга йўл қўйгани учун жарима тўлаган.

Жумладан, Хоразм вилоятида трактор ҳайдовчиси С. Аҳмедов тегишли рухсатсиз бутун бошли экскаваторни Туркманистонга олиб чиқиб кетаётганида тўхтатилди. Маълум бўлишича, 1 миллион 300 минг сўм турадиган бу техника воситаси М. Қурбонниёзов раҳбарлигидаги Урганч шаҳар экскаваторларни таъмирлаш заводи томонидан жўнатилган экан. Андижон вилояти коммунал иссиқлик энергияси корхонаси раҳбари А. Мартинович ҳам ҳотамтойликда хоразмлик ҳамкасбидан қолишмас экан. У «КамАЗ» автомашинаси ҳайдовчиси В. Алимов орқали Қирғизистонга чиқаришга уринган 400 минг сўмлик қорамой божхона ходимлари нигоҳидан четда қолмади. Ҳар икки раҳбардан содир этилган қонунбузарлик учун жарима ундирилди.

Айни пайтда республикамизда нефть маҳсулотлари тақчиллиги ҳаммага равшан. Иқтисодиётимиз тараққиёти учун ниҳоятда зарур бўлган бу маҳсулотлар жуда қиммат нархга четдан келтирилмоқда. Шундай бир пайтда «Полёт» Ўзбек-Америка қўшма корхонаси ходимларининг четга бензин, дизель ёнилғиси олиб чиқиб кетаётгани божхона хизматчиларига ғалати туюлди. «Ўзбекистон Ҳаво йўллари» авиакомпанияси қошидаги бу корхона жўнатаётган экспорт маҳсулотларининг иқтисодий асосланганлиги текширилганда республика қонунлари қўпол равишда бузилгани аён бўлди.

«Полёт» қўшма корхонаси ўз низомига кўра ҳаво транспорти соҳасида хизмат кўрсатиш ишларини амалга ошириши лозим эди. Ўтган йилнинг 18 ноябрида улар нефть қазиб чиқариш, уни қайта ишлаш ва сотиш вазифасини қўшимча равишда низомга киритишган. Ҳолбуки, бу соҳа билан фақат давлат сектори шуғулланади. Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ёрдами билан бу қўшма корхона ўзи аслида нефть қазиб чиқармай, қайта ишламай, воситачилик йўли билан 1992 йилнинг январидан декабригача Ўзбекистондан 44 минг 55 тонна бензин ва дизель ёнилғисини олиб чиқиб кетган. Бу нефть маҳсулотлари Венгрия, Афғонистон каби мамлакатларга валютага сотилган. Айни пайтда қўшма корхонанинг фаолиятини чуқурроқ текшириб чора кўриш учун тегишли органлар шуғулланишмоқда.

Кейинги пайтларда гиёҳвандлик моддалари билан олди-сотди қилаётганлар кўпайгани сезилаётир. Божхона ходимлари тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда дунё бўйича қулоч ёйишга интилаётган бу иллатга қарши курашни кучайтирмоқда. Сурхондарё вилояти божхона бошқармаси ходимлари яқинда Афғонистондан Бельгия орқали Канадага етказилиши лозим бўлган контейнерни текшириб кўрганларида, 13 тонна гиёҳвандлик моддалари жўнатилаётганлигини аниқладилар.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, бу «сирли» юк 1 миллиард 300 миллион доллар турар-кан.

Кун ўтказиш муаммо бўлиб турган ҳозирги пайтда саёҳат ҳамманинг ҳам кўнглига сиғавермайди. Бироқ бу ишни «ҳам саёҳат, ҳам тижорат» русумига солиб олганлар кўплаб топилади. Аслини олганда на саёҳатнинг ва на тижоратнинг айби йўқ. Бироқ бу республикадан декларацияда кўрсатилмай яширинча олиб чиқиб кетилаётган валюта ва сўмлар ҳисобига амалга оширилса, божхона ходимларидан ўпкаламанг.

Жамбуллик Раҳима Ҳасанхўжаева саёҳатчи сифатида Покистонга учаётиб, 970 америка доллари ва 6 минг сўмни яширинча олиб чиқиб кетишга уринганидан пушаймон бўлса керак. У билан бирга кетаётган Раъно Ҳасанхўжаева ҳам 390 долларни декларацияга киритмасдан олиб ўтмоқчи бўлгани учун қонун олдида жавоб беради.

Жиноятчилик ва қонунбузарлик иқтисодий қийинчиликлар билан юзма-юз кун кечираётган меҳнаткаш аҳолининг қаҳрини оширмоқда. Шу туфайли божхона ходимлари бу борадаги ишларни янада кучайтиришга интилмоқдалар. Ўзбекистон Давлат божхона қўмитасининг яқинда бўлиб ўтган ҳайъат йиғилишида ҳам ушбу масала барчанинг диққат марказида бўлди. Республикамиз божхона қўмитасининг вилоятлардаги ва Қорақалпоғистон Республикасидаги бошқармалари бошлиқлари Президент Ислом Каримовнинг шахсий топшириғига кўра жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш юзасидан берган кўрсатмалари асосида фаолиятни янада такомиллаштириш чораларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистондан товар-моддий бойликларнинг тегишли рухсатсиз четга олиб чиқиб кетишга бутунлай чек қўйилишига эришиш лозим, халқ манфаатларини менсимайдиганлар эса тегишли жазосини олиши керак, деди генерал -майор У. Абдуғаниев ҳайъат йиғилишида. Бу — халқимизнинг кўнглидаги гап. Шу сабабли республикамиз аҳолиси жиноятчиликка қарши курашда қонун ҳимоячиларини қўллаб-қувватламоқда.

Амирқул КАРИМОВ,
ЎзА мухбири.

• Ўзбекистон ва жаҳон

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ

Ўзбекистон Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар қўмитаси раиси Абдуғани Абдуллаев Туркияда расмий сафарда бўлиб қайтди. Жамоатчи мухбиримизнинг диний йўналишда олиб борилаётган ҳамкорлик қай даражада эканлиги ҳақида у киши билан қилган суҳбатини эътиборингизга ҳавола қиламиз:

— Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим. Маълумки, Туркия билан Ўзбекистон ўртасидаги алоқалар кундан-кун ривожланиб, ўз самарасини бермоқда.

Май ойида Туркия Бош вазири Сулаймон Демирел бошчилигидаги ҳукумат делегацияси таркибида диёримизга Туркия Диний ишлар вазири Маҳамат Нури Елмаз жаноблари ҳам ташриф буюрган эди. Ўз навбатида вазир жаноблари бизни ҳам Туркияга таклиф этди. Таклифга биноан Диний ишлар қўмитасидан беш кишилик кичкина делегация Туркия сафарида бўлдик.

Истамбулда бизни Туркия Диний ишлар вазирлиги ҳузуридаги Вақфлар бошқармаси мутасаддиси Абдураҳмон Қоя ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Пойтахтдаги Диний ташкилотлардан эртасигаёқ вакиллар келиб бизни меҳмонга таклиф қила бошладилар.

Истамбулдаги Аё София, Султон Аҳмад, Абу Аюб ал-Ансорий, Йилдирим Боязид ва бошқа масжид-жомеъларни зиёрат этишга мушарраф бўлдик. Мармара Университетининг илоҳиёт куллиёти билан танишганимиз ҳам диққатга сазовор бўлди. Куллиёт декани, профессор Солиҳ Туғ бизга мамлакатдаги 9 та университетда шундай илоҳиёт куллиётлари мавжуд экани, яқинда чиққан қонунга мувофиқ улар сони 22 тага етиши ҳақида сўзлаб берди. Илоҳиёт куллиётларига имом-хатиб лицейларини тугатган талабалар қабул қилинади. Куллиёт кутубхонаси ва дарсхоналари билан ҳам танишдик. Дарсхоналар янги, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, талабаларга тафсир, ҳадис, фиқҳ, ақоид каби диний илмлар билан бир қаторда дунёвий илмлар ҳам ўргатилаётганининг гувоҳи бўлдик. Мударрис ва талабалар бизни ҳурсандлик ва самимият билан кутиб олишиб, энг яхши истакларини Ўзбекистонлик толиби илмларга етказишимизни илтимос қилишди. Сўнгра куллиёт ҳузуридаги катта масжидда пешин номозини адо этиб, яна йўлга тушдик.

Истамбулдаги диққатга сазовор ўқув даргоҳларидан яна бири қорилар тайёрлайдиган мадрасадир. Бу мадраса салобатли биноси билангина эмас, юқори савиядаги қорилар тайёрланаётгани билан ҳам ажралиб туради. Делегациямиз ҳурмати учун мадрасадаги юздан ортиқ ўқувчи ўзбек дўпписини кийиб ўтирганини кўриб хурсанд бўлиб кетдик. Талабалар бизнинг кўз олдимизда Қуръони Каримнинг ҳар-ҳар жойидан ёддан ўқиб кўрсатишди.

Ўтган йилнинг октябрь ойида Диний ишлар қўмитаси томонидан Туркияга юборилган 37 нафар ўсмир Анқарадан 320 км узоқликда, Қора денгиз бўйида жойлашган Бартен шаҳрида таҳсил олмоқда. Камина Қовунчи масжидининг имоми А. Йўлдошев ҳамроҳлигида у ерда талабалар олдида бўлдик. Биз улар маҳаллий талабалар билан дўст-аҳил бўлиб яшаб турганининг гувоҳи бўлдик. Ўзбекистонлик талабаларни улар жуда ҳурмат-иззат қилишиб, тўю-томошаларга ҳатто уйларига ҳам таклиф этишар экан. Лицейдаги тартиб-қоида бўйича биринчи йил турк тили ва Қуръон таълими кейин эса ислом, тафсир, ҳадис, фиқҳ илмлари ўргатилар экан. Талабалар у ердаги шароитдан мамнунликларини ота-оналарига етказишимизни сўрашди.

— Туркиянинг жумҳуриятимизга ҳар томонлама ёрдам бераётгани сир эмас. Шу жумладан диний йўналишда ҳам. Диний ҳамкорликнинг бугунги қирралари ва эртаси тўғрисида ҳам тўхталиб ўтсангиз!

Тошкентда ва бошқа шаҳарларимизда бирин-кетин турк лицейлари очилмоқда. Уларда туркиялик мударрислар таълим беришмоқда. Тўрт-беш йил муқаддам Туркияда таҳсил олмоқ фақатгина орзу эди, холос. Ҳозир эса мустақиллик меваси, қолаверса Президентимиз И. Каримов саъй-ҳаракатлари туфайли болаларимиз у ёқларда таҳсил олишмоқда. Келажакда ҳам бундай хайрли ишлар давом этади, деб ишонч билан айта оламиз.

— Икки мамлакат ўртасидаги алоқаларнинг муҳим жиҳатлари сизнингча нималардан иборат!

— Шўролар даврида Туркия билан алоқалар деярли тўхтатилди. Мен ҳусусан Ўзбекистон билан алоқалар узилиб қолган эди, демоқчиман. Эндиликда қадимий қардошлик, биродарлик ришталари қайта тикланмоқда. Лекин Туркияда бизга бўлган қизиқиш доимо мавжуд бўлган. Чунки мактабдан бошлаб то олий ўқув юртларида ҳам туркларнинг Ўрта Осиё, хусусан Ўзбекистондан келиб чиққанликлари, бу ерларга минг йиллар олдин кўчиб келганликларини ўқитиб, уқтириб борилар экан.

Ўрта Осиё алломалари: имом Бухорий, имом Термизий, Ибн Сино, Берунийларни турклар ҳам ўз аждодлари деб биладилар. Бизда шўро даврида номлари зикр этилмаган алломалардан Фақҳ Абу-Зайд Даббусий, қонуншунос фақҳ Абу-Саҳл Сараҳсий ва бошқаларнинг асарлари Туркияда ўрганилиши ҳам бизни ғоят мамнун қилди. Ўрта Осиёдан чиққан юзлаб донишмандларнинг ҳаёти ва асарлари турк олимлари томонидан яхшигина ўрганилгани диққатга сазовордир. Бу — маданий меросимизнинг бирлигидир. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, турк зиёлилари билан суҳбатлашганимизда уларнинг дунё маданияти, дунёвий илмлардан яхши бохабарлиги билан бир қаторда ислом руҳини ҳам сақлаб қолганлиги бизни ҳурсанд этди.

Ислом ақидалари ҳар бир оила, ҳар бир киши учун муқаддас ҳисобланади. Туркия — оврўполашган деган тушунча фақат тор маънода бўлиб, унчалик ҳам тўғри эмас. Асосий кўпчилик, айниқса аёллар ислом динига хос иффат, ҳаё, инсоф ва диёнатни сақлаган. Хоҳ аёл бўлсин, хоҳ эркак — исломдаги ҳуқуқ ва бурчни, динга садоқатни муқаддас деб билади.

Бизнинг назаримизда эртанги кунимиз Туркия билан аввало тижорат ва ишбилармонликни йўлга қўйишни, иқтисодиётнинг барча соҳаларида янги технологияни қўллаш учун ҳамкорликда мутахассислар тайёрлашни талаб қилади. Иншоолло, бу борада икки халқ яқинлашиб бораверади.

— Туркияда диний ташкилотлар қай тартибда бошқарилади!

— Истамбулда бизни бош муфтий Салоҳиддин Қоя қабул қилди. У бизга Туркиядаги 80 та вилоятнинг ҳаммасида муфтиятлар борлиги ҳақида сўзлаб берди. Бундан ташқари, ҳар бир касаба-ноҳияда ҳам муфтиятлар бўлиб, улар ҳокимликка итоат қилар ва давлатдан маош олар эканлар. Уларнинг вазифалари халқни тўғри йўлга бошлаш, ўрталаридаги тушунмовчиликни бартараф қилиш ва ислом шариатининг мавқеини мустаҳкамлашдан иборатдир. Шунингдек масжидларда ваъзхонлик ишлари ҳам муфтиятлар зиммасидадир.

Сафар давомида бизни Диний ишлар вазирининг ўринбосари Ҳолидбей жаноблари қабул қилиб, кўп илтифот кўрсатди. Суҳбатимизда у ҳаж масалаларига ҳам тўхталиб ўтди. Туркиядан Маккаи Мукаррамага ҳаж ибодатини адо этиш учун ҳар йили ўн минглаб кишилар боришади. Мамлакатда йилига минг, бир ярим минг жомеълар қурилади. Вазирлик бу қурилишларга ҳам ўз ҳиссасини қўшади.

— Қўмитанинг бугунги олиб бораётган ишлари ҳақида ҳам қисқача тушунча берсангиз...

— Диний ишлар қўмитасининг фаолият доираси бугунги кунга келиб анча кенгайди. Ислом мамлакатидаги дин ишлари вазирликлари билан бевосита алоқалар ўрнатилди. Кўпчилик ҳолларда Ўзбекистонда Дин ишлари қўмитасининг ташкил қилиниши мусулмонлар ҳаётида муҳим воқеа деб баҳаланмоқда. Келажакда ислом олами билан мустаҳкам алоқанинг янги йўналишлари кўзда тутиляпти. Миср Араб Республикаси, Саудия Арабистони ҳамда Қувайт давлати қўмитамиз учун ўнлаб талабаларни ўз маблағлари ҳисобидан ўқишга қабул қилиш мажбуриятини олишган. Ҳатто жўнатиладиган талабаларимиз учун йўл харажатларини ҳам юборишни ваъда қилишган. Ҳозирдан бу борада тайёргарлик бошлаб юборилди.

Суҳбатдош:
Эсонмурот АННАЕВ.

• Эл истиқболи йўлида

НУКУСДА БИР КОРХОНА БОР...

Шаҳарнинг шарқий томонида, Қизкетган анҳорининг ўнг соҳилида жойлашган мазкур корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сўнгги йилларда тилга тушиб, қўлма-қўл бўла бошлади. Ғап қора уйлар (ўтов)га атаб кийгиз босиш комбинати ҳақида кетаётганини сезгандирсиз! Келинг, тасаввурингизни кенгайтириш ва бойитиш учун сўзни бироз олдинроқдан бошлайлик.

1962 йилнинг октябрь ойида қад ростлаган бу корхона дастлаб «Пайпоқ заводи» номи билан юритиларди. Ўша пайтларда унинг бир цехида кийгиз босилар, йилига атиги 1 миллион сўмлик шундай маҳсулот ишлаб чиқариларди.

Орадан ўн етти йил ўтгач, комбинат бутунлай қайта қурилди. Янгидан барпо этилган цехларга қатор замонавий ускуналар ўрнатилди. Илгари цехда ийланган кийгиз ташқарига олиб чиқилиб, шамолда қуритиларди. Энди эса махсус қуритиш мосламалари тикланди.

Корхона кенгайгач, меҳнат жамоаси фақат кийгиз босиш билан шуғулланиб қолмасдан, балки кўплаб халқ истеъмол молларини ҳам ишлаб чиқара бошлади. Шу тариқа илгариги кийгиз босиш цехи қора уйлар (ўтов)ни жиҳозлаш комбинатига айлантирилди. Қўшимча қирққа яқин хотин-қиз ишга олинди. Ўтовларни кийгиз билан ўраш ишлари йўлга қўйилди. Бу ерда ўтовга энг зарур бўлган ашё ва жиҳозлар: ўзик, туврилиқ, туйнук, эшик, бошқур ва ҳаказолар тайёрлана бошлади.

Буюртмачилар сони тобора кўпая борди. Натижада ўзбекистонлик, қозоғистонлик ва қорақалпоғистонлик юзлаб чорвадорларнинг эҳтиёжи қондирилди. Ойига 45—50 та ўтов жиҳозланди.

1987 йили корхонада бахмал тўқиш цехи ташкил этилгани катта воқеа бўлди. Бу ерда тайёрланган турли маҳсулотлар республикамизнинг кўпгина жойларида харидорларга манзур бўла бошлади. Бугунги кунда корхонада 22 турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Корхона директори Алимбет Сейимбетов жамоанинг бугунги фаолияти, бозор иқтисодиёти шароитидаги муаммолар ҳақида бундай деди:

— Илгари маҳсулотларимизни Ёқутистон, Тува, Иркутск шаҳарларига ҳамда Ўзбекистон деҳқончилик-саноат мажмуи хўжаликларига сотардик. Шунингдек, Қорақалпоғистоннинг бир қанча районлари ҳам бизнинг доимий харидоримиз эди. Бозор иқтисодиёти қийинчиликлари ишларимизга анчагина таъсир ўтказмоқда. Хусусан бундан олти йил муқаддам юқорида қайд этилган шаҳарлар билан беш йил муддатга шартнома тузган эдик. Эндиликда бу ҳужжат ўз кучини йўқотди. Қолаверса, Божхона давлат комитети ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулотларимизни четга чиқаришга йўл қўймаётир. Лекин биз қўл қовуштириб турганимиз йўқ: у ёқ-бу ёқдан харидорларни излаб топаяпмиз. Устига устак, хом ашё — ип ва жун қимматлаб кетди. Илгари жунни Ўзбекистондаги Келес фабрикасидан олардик. Эндиликда эса уни теварак-атрофимиздаги колхоз ва совхозлардан харид қилиб, ўзимиз қайта ишлаяпмиз.

Келажакда корхонада болалар учун кийим-бош, халқимизнинг қадимий миллий кийим-кечакларини ҳам тикиш мўлжалланмоқда. Яқинда эса кийгиз этик (бошмоқ) ишлаб чиқарувчи хўжалик ҳисобидаги цех ташкил этилди. Шу муносабат билан бир қанча мутахассис ва ишчилар шартнома асосида Оренбург ва Украинадаги корхоналарга малака оширишга жўнатилди. Мазкур цехга 989 минг сўмлик ускуналар ўрнатилди. Халқ истеъмол молларини кўпайтириш мақсадида гилам ва полос тўқиш ҳам йўлга қўйилди.

Корхонада 197 киши меҳнат қилади. С. Тўрабоев, Қ. Сундетов ва Ҳ. Давлетов каби ишчиларнинг меҳнат стажи корхона ёшига тенг. Улар айни кунларда ёшларга устозлик қилмоқдалар.

Янги йил арафасида корхона номи алмаштирилди. Бундан буён у «Ўтовларга кийгиз босиш акционерлик жамияти» деб аталади. Ўйлаймизки, жамоа ишида ҳам туб ўзгаришлар рўй беради.

Ш. СИФАТДИНОВ,
М. АҲМЕДОВ.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРЛАРИ ВА МУШТАРИЙЛАР ХАБАР ҚИЛАДИ

ХОРИЖИЙЛАР САНЪАТНИ ҚАДРЛАШАДИ

НУКУС. Савицкий номидаги бадиий санъат музейининг янги иморатини қуриш учун махсус жамғарма ташкил этилди.

ДАСТЛАБКИ кунларданоқ жамғармага фуқаролар, корхона ва ташкилотлар ёрдам қўлини чўза бошладилар. Шуниси қувончлики, яқинда Орол фожиаси муносабати билан ҳудуддаги аҳолига ёрдам тарзида анчагина миқдорда дори-дармонлар келтирган олмониялик делегация аъзолари ҳам музейда бўлиб, жамғарма ҳисобига доллар ва маркалар инъом этишди.

ЭКСПЕДИЦИЯ ИШ БОШЛАДИ

БУХОРО. Баҳовуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллиги муносабати билан вилоят ҳокимлиги тузган илмий экспедиция иш бошлади.

ДАСТЛАБ экспедиция аъзолари Бухоро шаҳридаги ҳазрати Баҳовуддин қадамжоларини, Нақшбандийлик тариқати салафлари ҳокипойларини зиёрат айлаб уларнинг тарихини тадқиқ қилиш ниятидалар. Бундан ташқари тариқатнинг йирик намоёндалари ҳисобланмиш Абдухолиқ Ғиждувоний, Хўжа Ориф ар-Ревгарий, Бобойи Самосий, Мири Кулол ва бошқа улуғ аждодларимиз қадамжоларига бориш режалаштирилган.

ШАКАР КЎПАЯДИ

ЖОНДОР РАЙОНИ. АҚШлик ишбилармонлар билан ҳамкорликда шакар ишлаб чиқарувчи кичик цех қуриладиган бўлди.

ҚУВВАТИ 40 тонна бўлган ушбу корхонани хорижийлар август ойида ишга туширишни мўлжаллашаяпти. Йил охирига бориб дўконларда Жондор шакари сотилса ажабмас.

ҚЎШНИЛАР ҲАМ ХУРСАНД

ХОВОС РАЙОНИ. Қўшканд қишлоғида сув тегирмони ишга туширилди.

УШБУ мўъжаз қурилма кунига 600—700 килограмм буғдойни унга айлантираяпти. Ҳозир нафақат Қўшканднинг, балки қўшни қишлоқлар аҳолисининг ҳам ҳожатини чиқара бошлади.

ТАНДИР НОНИГА НЕ ЕТСИН

МИРЗАОБОД РАЙОНИ. Наврўз шаҳарчасидаги кўп қаватли уйда яшовчилар ҳар бир уй яқинига тандир қуриб навбат билан нон ёпишни одат қилдилар.

БУ билан улар икки томонлама фойда кўраяптилар. Биринчидан арзон тушаяпти, иккинчидан кўпинча дўконларга келтирилаётган сифатсиз нонни истеъмол қилишдан қутулдилар.

ДАРОМАД МАКТАБГА САРФЛАНАДИ

ТОШКЕНТ. 154-мактабда тикувчилик, дурадгорлик цехлари очилди.

Мотор заводи қошидаги «Бахт» кичик корхонаси бу хайрли ишнинг ташаббускори бўлди. Мақсад ўқувчиларга сабоқ беришдан ташқари ҳунар ўргатишдир. Дурадгор ўқувчилар паркет ишлаб чиқаришса, тикувчилик бўлимида болалар кийим-кечаклари тайёрланаяпти. Ҳозир тайёр маҳсулотларни аҳолига сотиш ниятида иккита дўкон қўрилаяпти. Даромад мактабга сарфланадиган бўлди.

ХАРАЖАТЛАРНИ ХЎЖАЛИК ЗИММАСИГА ОЛДИ

ДЎСТЛИК РАЙОНИ. К. Раҳимов номли давлат хўжалиги маъмурияти ўз аъзоларига хайрия қилди.

ҲАР оилага 10 килодан ёғ, бир қопдан ун тарқатилди. Бундан ташқари арзонлаштирилган нархда пойабзал, кийим-кечаклар сотилди. Хўжалик бу борадаги барча сарф-ҳаражатларни ўз зиммасига олди.

ДУКЧИ ЭШОН НОМИ АБАДИЙЛАШТИРИЛДИ

АНДИЖОН. 1996 йилда Андижон қўзғолонининг юз йиллиги нишонланади.

ШУ муносабат билан Марҳамат районида Дукчи Эшон Муҳаммадали Ҳалифа Собир ўғли номини абадийлаштиришга киришилди. Мактаб, чойхона, ҳамда кўчалардан бирига унинг номи берилди. «Оқолтин» газетасида андижонлик олим Фозилбек Отабек ўғлининг «Дукчи эшон воқеаси» номли асари чоп этилди. Вилоят ўлкашунослик музейида Андижон қўзғолони ва Дукчи эшонга бағишланган кўргазма очилди. Туман ҳокимлиги бу санани нишонлаш учун хайрия жамғармаси ташкил этиш тўғрисида фармойиш чиқарди.

КАРАМДАН ЯСАЛГАН НИҚОБ ЙИРТИЛДИ

ФАРҒОНА. «Ўзспортторг» базасида турган юк вагони вилоятн божхонаси ходими Бахтиёр Аҳмедовда шубҳа уйғотди.

У вагонга нима юкланганини суриштирган эди, бу ердагилар «Иваново-Франковскка кузги карам ва 900 шиша идишда помидор тамати олиб кетаётибмиз. Ҳужжатлар жойида», дейишди. Текшириб кўрилганда бир миллион 700 минг сўмлик мева консервалари карам билан ниқобланган экан. Бу ишга бош бўлган Марғилон шаҳар улгуржи савдо базаси директорининг ўринбосари Турғунбой Қодиров 15 минг сўм жарима тўлади.

АСКАРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН МАСКАН

● НАВОИЙДАГИ 11-мактабда бошланғич ҳарбий таълим бўйича шаҳар амалий маркази фаолият кўрсата бошлади.

Энди шаҳардаги мавжуд мактабларнинг бошланғич ҳарбий таълим машғулотлари ана шу илм даргоҳида ўтказилади. Яқинда бу ерда ҳарбий тарихий музей ҳам ташкил этилди. Кўргазмадан Туркистонда ҳарбийлик касби корининг вужудга келиши билан боғлиқ экспонатлар жой олган.

ТУЗАТИШ

Газетанинг шу йил 29 январь сонида эълон қилинган «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонуннинг 33-моддаси 6-сўз бошининг учинчи сатридаги «қазиш» сўзи «оқизиш» деб, ушбу қонуннинг 41-моддаси иккинчи сўз бошисининг 8—9 сатридаги «зарарлантиришлари» сўзи «зарарсизлантиришлари» деб ўқилсин.

„Халқ сўзи“нинг суянган тоғи, кўз-қулоғи — АЗИЗ МУШТАРИЙЛАРИМИЗ МАКТУБЛАРИДАН

• Сўраган эдингиз

УЮШМА АЪЗОСИ БЎЛИШ ШАРТМИ?

Матбуот соҳасида мусаҳҳиҳ ҳам, ижодий ходим ҳам бўлиб ишладим. Беш йилдан буён бўлим мудириман. Президентимиз фармони эълон қилингач, унда айтилган имтиёздан фойдаланиш яъни оилам билан яшаб турган (4 нафар фарзандим бор), давлат уйини бепул шахсий мулк қилиб беришларини сўраб, туман ҳокимиятидаги хусусийлаштириш комиссиясига ариза ва ҳужжатларимни топширдим. Аммо у ердагилар ҳамда МБТИ (уй-жойларни ҳисобга олиш бюроси) бошлиғи Ўрол Гулиев хусусийлаштириш тўғрисида қарор чиқаришмаяпти. Уларнинг айтишича, Президент фармони фақатгина Журналистлар уюшмасининг аъзоси бўлган матбуот ходимларига таалуқли эмиш. Мен эса уюшма аъзоси эмасман. Сизлардан ана шу масалага аниқлик киритишда ёрдам беришларингизни сўрайман.

Камолиддин НАЗАРОВ,
Ғаллаорол тумани, «Ғаллаорол овози» газетаси бўлим мудири.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил, 27 августда чиқарган 399 сонли қарорига биноан, Камолиддин Назаров агар айни пайтда ҳақиқатдан ҳам район газетасида бўлим мудири (Журналистлар уюшмасининг аъзоси бўлиш шарт эмас) вазифасида ишлаётган бўлсалар, ўзи яшайдиган турар-жойини бепул олиш ҳуқуқига эга.

Равила ХИСОМОВА,
Тошкент шаҳар коммуналмулкчилик махсус хусусийлаштириш бош бошқармаси бош мутахассиси.

БИЗЛАР ҲАМ МАНФААТДОР БЎЛА ОЛАМИЗМИ?

1953 йилдан бери давлат уйида тураман. Яқинда радио ва «ойнаи жаҳон» орқали уруш ортида меҳнат қилганлар учун ҳам давлат уйи хусусий мулк қилиб берилиши ҳақида эшитиб қолдик. Каминанинг ҳам 1941-45 йиллардаги хизматимга «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» ҳамда «Меҳнат ветерани» деган унвонлар берилган. Шундай имтиёзлар билан уйимизни бепул хусусийлаштириш ҳуқуқига эгамизми?

Шунингдек, турмуш ўртоғим 1939 йилда ҳарбий хизматга олинган эди. Уйга қайтай деб турганда уруш бошланиб, 1946 йилда қайтиб келдилар. Бир қанча орден ва медаллари бор. Бир кун соғ бўлсалар, уч кун касал бўлиб 1967 йилга қадар яшадилар. Ўша йили 8 ноябрь куни вафот қилдилар. Биз у кишининг оиласи сифатида ветеранлар учун берилаётган имтиёзларнинг қайси биридан фойдаланиш ҳуқуқига эгамиз?

М. ЙЎЛДОШЕВА,
Пискент шаҳри.

Фуқаро М. Йўлдошеванинг тегишли идора (шаҳар ижтимоий-таъминот бўлими ва шаҳар ҳарбий комиссариати)дан олган медаль ёки унвонларини тасдиқлайдиган расмий ҳужжат бўлса, унда у киши яшаб турган уйини бепул хусусийлаштириш имкониятига эга бўлади.

Р. ХИСОМОВА,
Тошкент шаҳар коммуналмулкчилик махсус хусусийлаштириш Бош бошқармаси бош мутахассиси.

Агар М. Йўлдошева айни пайтда ишламаётган ёки бирор турдаги нафақа олмаётган бўлсалар, унда район ижтимоий-таъминот идораси чиқарган комиссия хулосасига кўра вафот қилган турмуш ўртоқлари нафақасининг маълум миқдоридан фойдаланишлари мумкин. Акс ҳолда у киши бундай ҳуқуққа эга бўлолмайди.

В. ЕМЦОВ,
республика ижтимоий таъминот вазирлиги имтиёз масалалари бўйича бош мутахассис.

• Таклиф

«МЕНДА КНИЖКА»ГА БАРҲАМ БЕРИЛАРДИ

Транспорт воситаларининг барча турларида кира ҳақи ошганлиги баъзи бир андишасиз одамларни хийла-найрангларнинг турли хил йўлларига олиб кирмоқда. Мен бу гапларни ўзимнинг шахсий кузатишларим натижалари ўлароқ айтаяпман.

Агар бирор транспорт воситасига ўтириб, озгина эътибор берсангиз, «Менда книжка» деб тушиб кетаётган одамларнинг саноғига етолмайсиз. Уларнинг қўлидаги ҳужжатларини очиб ўқийдиган одамнинг ўзи йўқ. Баъзилар эса кўкрагидаги медал ва нишонларини кўз-кўз қилиб «книжкасини» кўрсатишни ҳам ўзлари учун эп кўрмайдилар. Ваҳоланки, махсуслаштирилган савдо дўконларидан орден ва медал ленталарини сотиб олиб уялмай-нетмай тақиб юрган одамларни ҳам биламан. Мақсад транспортда текин юриш ва бошқа шу каби имтиёзлардан фойдаланиш.

Собиқ иттифоқ даврида Россиянинг Москва, Ленинград, Киев, Куйбишев, Свердловск каби марказий шаҳарларида кўп бўлганман. У ерларда «Менда книжка» дегувчиларнинг ҳужжатларини ҳайдовчи аниқ-таниқ текшириб кўради. Кўкракка тақилган ҳар қандай нишон (ҳатто қаҳрамонлик ҳам) тан олинмайди.

Аслини олганда транспорт воситаларида текин юриш имтиёзига эга кишилар республикамиз аҳолиси миқдорига нисбатан кўп эмас. Агар ана шундай ҳуқуқга эга кишиларга ягона нусхадаги ҳужжатлар берилса қалбаки имтиёзчиларга барҳам берилар эди.

М. ҒИЁСОВ,
Улуғ Ватан урушининг II гуруҳ ногирони.

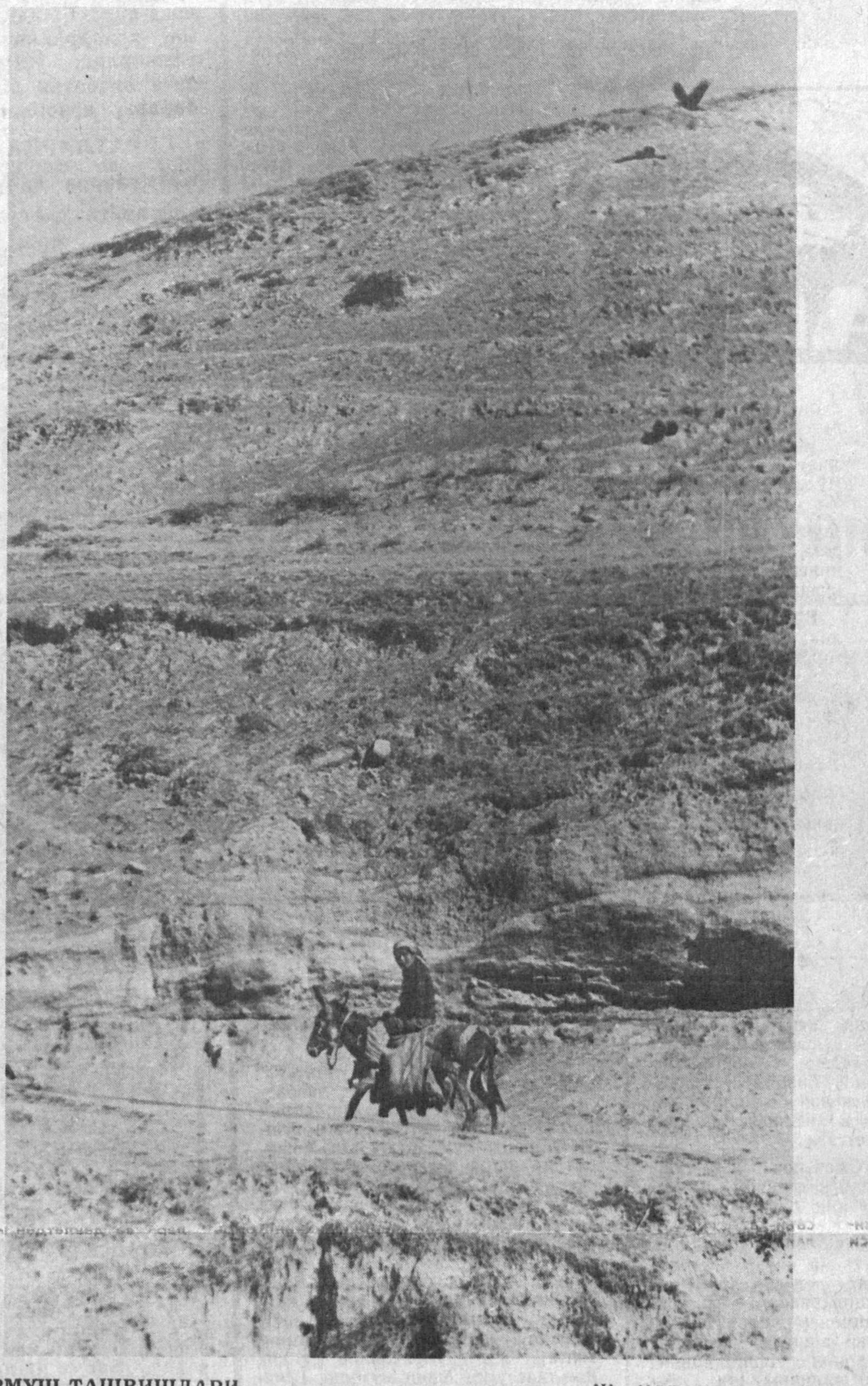

ТУРМУШ ТАШВИШЛАРИ. Ж. ҚОЗОҚ олган сурат.

• «Халқ сўзи» аралашгач...

ЁЛҒОННИНГ УМРИ ҚИСҚА

1992 йилнинг 13 ноябрида Нукус шаҳридаги 120-автосарой ҳайдовчиларидан 33 кишининг имзоси чекилган хат олган эдик. Мактуб муаллифлари автосарой директори Р. Тажетдинов касалхонада даволанаётган пайтда «Каракалпактранс» бирлашмаси бошлиғи Ж. Шомуратов жамоани йиғиб «Менда директорнинг соғлиги туфайли ишдан бўшатиш ҳақида аризаси бор» деган тўқима сабаб билан Тажетдиновни ишдан ноҳақ бўшатганлиги, корхонага раҳбар тайинлашда жамоатчилик фикрлари инобатга олинмаётганлигини баён қилишганди.

Ушбу мактуб Қорақалпоғистон Республикасидаги мухбиримиз М. Аҳмедовга юборилди. Текширишда қуйидагилар аниқланди: шикоят хати Республика автотранспорт вазирининг ўринбосари М. Алиев, «Каракалпактранс» бирлашмасининг бошлиғи Ж. Шомуратов, юк ташиш бўлими бошлиғи К. Муратов, Қорақалпоғистон республикаси автотранспорт ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси Ж. Бердимуратов ҳамда хат муаллифлари иштирокида ўтказилган йиғилишда муҳокама қилинди.

Бирлашма бошлиғи автотранспорт корхонаси жамоаси олдида ўзининг йўл қўйган хатти-ҳаракатлари учун кечирим сўради. Ҳозирда директор ўз вазифасида ишламоқда. Корхонада аҳиллик, ўзаро ҳамкорлик ва жипслик иқлими ўрнатилди. Йиғилишда сўзга чиққан хат муаллифларининг вакиллари текширув натижасидан қониқиш ҳосил қилганликларини қайд этишди.

ҲАҚ ҚАРОР ТОПДИ

ТОШКЕНТ шаҳрининг Дархон кўчаси 54-уйда истиқомат қилувчи отахон Ғ. Ҳошимов Улуғ Ватан уруши ногирони сифатида 1943 йил октябрь ойидан бери нафақа олмаганлиги, бирор имтиёздан фойдаланмаётганлиги ҳақида муҳарририятимизга мактуб йўллаб, ёрдам беришимизни илтимос қилган эди. Хат текшириб, чора кўриш учун республика Ижтимоий таъминот вазирлигига юборилди. Унга қуйидаги жавоб олинди: «Отахон узоқ вақт ўзи яшаб турган район ижтимоий таъминот бўлимига мурожаат этмаган. 1987 йил 5 мартда иш жойига ёзиб берилган 1265-сонли тўлов топшириқномасини йўқотиб қўйганлиги ва бу масалада бошқа ҳеч жойга мурожаат этмаганлиги туфайли ўз айби билан нафақа ололмаган. Лекин, кечикиб бўлса ҳам ҳақ қарор топди. Айни пайтда амалдаги нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низомнинг 111 бандига асосан 1989 йил 18 ноябрдан 1993 йил 1 январгача тўланмаган 14.987 сўм пул тегишли алоқа бўлимига юборилган. 1993 йил 1 январдан у кишига ҳар ойда 2140 сўм миқдорда нафақа тўланади.

• Сиз нима дейсиз, муҳтарам муштарийлар?

«АЙБИМ— ИШОНГАНИМ»

РАҲИМА билан танишганимда у 27 ёшда эди. Олдинги оилам билан ажрашган, ундан бир қизим бўлсада, Раҳимага келинлик либос кийгазиб, тўй қилиб уйландим. Аммо мен қизларнинг орасида шумликда шайтонга дарс берадигани борлигини билмаган эканман...

Ҳамма можаро тўй кечаси бошланди... «Нега мени алдадинг», десам: «Мени шарманда қилманг, бир умр чўрингиз бўлай, жон акажон», — деб кўзига ёш олганда, уни кечириб, катта ҳато қилган эканман. «Кечирилган дов, қайта келган ёв ёмон», деганларидек, орадан икки-уч ой ўтгач у: «Энди сиз билан яшамайман. Сиз менинг ҳамма сиримни биласиз. Эшагим сувдан ўтди, менинг қиз эмаслигимни ҳеч кимга исботлаб беролмайсиз. Эрим ичарди, урарди, кейин ажрашдим, дейман. Қолаверса, ҳозир ҳомиладор бўлиб олдим. Бир фарзанд билан сиздан алимент ундириб яшайвераман», — деганида, мен вақтида кимни аяганимни, кимнинг ор-номусини сақлаб қолганлигимни, ёнимда қандай совуқ илон ётганини билиб олдим. Лекин, афсус, жуда кеч билдим... Нима қиларимни билмай фақат иш билан ўзимни овутиб юрдим. Фарзанд учун унинг бор гуноҳидан ўтишга, ўзимни зўрлаб бўлсада яшашга кўндирдим. Лекин... у унамади.

Рассомман. Ўз касбимни севаман. Ишдан бўш вақтларимда уйларни безаш, портретлар чизиш билан шуғулланаман. Тирикчилик ҳам қилиш керак-да. Топиш-тутишим ёмон эмас. Район рассомлик корхонасида директор вазифасида ишлаяпман.

Фарзандим туғилганидан кейин уни кўриш учун бир неча марта бордим. Лекин у менга болани кўрсатмади. Айбим фақат унинг менга қилган нонкўрлигини кечирганимми? Бетимни қаттиқ қилиб, фарзанд ва ор-номус учун яна бир-икки марта бордим. Аммо у яна яшашга розилик бермади. Кейин мен ҳам уни бошқа йўқламайдиган бўлдим. Лекин у: «Қизига қарамайди, моддий ёрдам қилмайди, лоақал туғилган кунига совға олиб беришни ҳам эп кўрмаётир», деб судма-суд югура бошлаганида, суд менга ундан алимент ундириб бериш тўғрисида ҳукм чиқариб берди. Алиментни ҳар уч ойлигини бир қилиб вақтида етказиб турибман. Шунда ҳам у мени тинч қўяётгани йўқ. «Эрим олий маълумотли рассом, «левий» ишлаган пули кўп, шу пуллардан ҳам қўшимча алимент ундириб беринглар», деб суд ҳамда менинг идорам ҳисобчиларини ҳоли-жонига қўймаяпти. Одам ҳам шундай бўладими-а?!

Қизимга ҳар хил нарсалар олиб бериб, қўғирчоқдек кийинтиргим келади. Бу ҳақда Раҳимага ҳам бир неча марта айтдим. У бўлса «Нарсангиз керак эмас, пулни кўпроқ беринг», — дейди. Аммо берган пулларимга қизимга ҳеч нарса олиб бергиси келмайди.

Раҳима ҳозир она. Унинг ўзини ҳам она туққан. «Билимсиз ўсган ўғил, онанинг гапини олмаган, қайсар ўсган қиз ёмон» дейишади. Қайнонамни кўриб баъзан жоним ачиб кетади. Ўз қизига гапини ўтказолмаган бечора она...

Мен олти ёшимдан отасиз ўсдим. Раҳматли отам бизни ташлаб кетган эмас. Урушдан олган жароҳатлари унинг бевақт ўлимига сабаб бўлди. Етимлик, отасизликнинг қандай мудҳиш эканини яхши биламан. Шунинг учун бўлса керак, болаларимни жонимдан яхши кўраман. Қизим учун ҳар қандай қийинчиликка тайёрман. Мен уни улғайганида қийналишини, аниқроғи, онасидай бировларни алдашни одат қилмаслигини истайман.

Мен бу нарсаларнинг ҳаммасини ундан қасос олиш ёки уни шарманда қилиш учун айтаётганим йўқ. Мен фақат ёзганларим ўзгаларга сабоқ бўлсин, ҳаётнинг аччиқ-чучугини билмайдиган ёшлар менингдек ҳаётда алданиб қолишмасин, деб ёзаяпман.

Вақти келиб, қизимни тасодифан бўлса ҳам учратарман. Эркалатиб сочларидан силарман. Қизим мендан ажралгиси келмас, балким мен билан яшаб қолар, деган умидда яшаб юрибман...

Мажид РАЖАБОВ,
Сирдарё вилояти, Бахт шаҳри.

Дардим сиғмас дунёга...

ИНСОН зотининг ёшини яшаб, куч-қувватдан қолган чоғида бошига қора кунлар тушмасинда. Еган ошинг ҳам, кўрган кунинг ҳам татимас, ёруғ дунё кўзингга қоронғу бўлиб кетар экан. Етмиш етти ёшга кирдим. Улуғ Ватан урушининг иккинчи гуруҳ ногирониман. Оғир юмуш қилолмайман. Соғлигим кундан-кунга оғирлашиб бораяпти. Гоҳида бир пиёла иссиқ чойга ҳам муҳтож бўлиб қоламан.

Тўғри, дўппидеккина тор ҳовлида келиним ва набираларим билан яшаймиз. Рости бир ҳовлида ит билан мушукни қамаб қўйгандек ҳаёт кечирамиз. Ҳовлимиз 1966 йилда давлат режасига асосан йўл ҳисобига тушган эди. Яшаш учун бор-йўғи 0,3 сотих ер қолган бўлса-да, киндик қоним тўкилган жой бўлганлиги учун шу ерда уй тикладим. Албатта, қўни-қўшни ҳамда маҳалланинг обрўли кишилари катта ёрдам беришди. Бўлмаса мен ногирон одамнинг қўлидан нима иш келарди.

Уйни ҳали битказмаган бўлсам ҳам ҳарбий хизматдан қайтганига бир йил бўлмаган ўғлим Маҳмуджонни уйлантиришга тўғри келди. Шундоқ ёнгинамизда — маҳаллада яшайдиган Замира исмли қизни келин қилиб олдик. Кўп ўтмай негадир гоҳ келин билан ўғлим, гоҳ кампир билан келин ўртасида жанжал бўлаверди. Иш охир-оқибат икки ёшнинг ажралиши билан якунланди. Ўғлимни яна бир марта уйлантирдим. Негадир, бахти чопмади. Қарангки, ўғлим бу гал биринчи бахти — Замира билан ярашиб кетди. Тинч-тотув яшашса майли эди. Оилада яна ҳаловат йўқолди. Ўғлим ичкиликка ружу қўйди. Ҳатто уни махсус касалхонада даволатишга тўғри келди. Бу орада жабру-жафоларга бардош беролмай кампирим дунёдан ўтди. Ўғлим сўнгги гал Бухорода даволаниб қайтгач уйида бир кун ҳам турмади. Келин милиция чақириб, эрини яна бериб юборди. Орадан 15 кун ўтиб, уйига келди-ю, хонадондан ўлиги чиқди. Ҳаммаёғи ҳўл, шалаббо, сандалда сувга бўкиб ётарди. Тўғриси, дўхтирлар бу ҳақда ўз хулосаларини беришди. Лекин менга негадир бу ўлим сирли бўлиб туюлди. Шундан сўнг келин билан муросамиз келишмай қолди. Бир оёғим гўрда бўлса-ю, ҳовли супурсам, қозон-товоқни ўзим ювсам алам қилади-да. Мен у билан бир ҳовлида яшамайман, деб тегишли маҳкамаларга уни бу ердан чиқариб юборишларини сўрадим. Келиннинг 2 нафар қизи бор эди: Избоскан район халқ суди бизни муроса қилиб яшашимиз ҳақида қарор чиқарди. Мен бундан норози бўлиб арз қилдим. Бу гал Пахтаобод район халқ суди келиннинг уйга қилган ҳаражатларини тўлаганимдан кейин уйга эгалик қилишим ҳақида тўхтамга келди. Эртасига прораблар келиши керак эди. Иш негадир яна чаппасига айланиб кетди: Пахтаобод район халқ суди аввалги хулосасидан воз кечиб келиним билан муроса қилиб яшашимни айтди. Жанжални гўёки келин эмас, турмуш қуриб кетган 2 нафар қизларим чиқараётган эмиш. Тўғри, қулоғим оғир, анча-мунча гапларни эшитмайман. Лекин судда кўрсатилган сабаблар бўҳтоннинг ўзгинаси эди-да. Кейин яна кўп жойларга мурожаат қилдим. Пешона терим билан тиклаган уйимни ажрим қилиб беришларини сўрадим. Афсуски, бу ҳеч бир натижа бермади. Энди набираларим ҳам катта бўлиб қолди. Бири олий ўқув юртига ўқишга кирди. Энг ёмони, уларнинг кўз олдида янги «ота» пайдо бўлди. Ўзингиз айтинг, менга алам қилмайдими? Орамиз бор-йўғи 4—5 қадам бўлса-ю, ўғлим ўтирган жойда бутунлай бегона одам келиб кетаверса. Ўғлимнинг арвоҳлари чирқирамайдими? Бундай кўргиликдан юракларим дард-аламга тўлиб, тезроқ тўхтамайдими? Рост гап — чидолмадим: жанжал кўтардим. Лекин балога қолдим: мени кўпчилик бўлиб уришди. Яқинда уйга келсам яна «ўша» ўтирибди. Аламимга чидой олмай уйдан чопқини олиб чиқиб, қўрқитмоқчи бўлдим. У қўлимдаги чопқини тортиб олдида, менга қарши ҳамла қилди. Хайриятки, чап бериб қолдим: чап қўлимни кесиб юборди. 22 кун касалхонада ётишга мажбур бўлдим. Избоскан район ички ишлар бўлими воқеани ўрганиб жиноий иш қўзғатди. Лекин ҳанузгача натижаси йўқ. Шундан кейин келиним ҳам унга қўшилиб қочиб кетди. Қаёқда — билмайман. Азбаройи юрагим дардга тўлиб кетганидан шуларни ёзаяпман. Умримнинг қолган 4-5 кунини тинч, осойишта ўтказсам дегандим. Зора шундан кейин кўнглим ёзилса, тегишли идоралар ташвишимни енгил қилса, ҳақу ноҳақ қарор топса...

Жалолиддин НУРИДДИНОВ,
Избоскан райони.

МУҲАРРИРИЯТДАН: Бу хатлар ортиқча таҳрир қилинмасдан, бўяб-бежамасдан, жумлаларини салгина силлиқлаб берилди. Уларда таъкидланган фактлар ҳам текширилгани йўқ. Айтилган фикр ва важларнинг ҳаммаси ҳақиқат дея олмаймиз. Шу боис, балки бегуноҳ бўлмиш кишиларни ноҳақ қоралаб қўймаслик фикрида «асосий қаҳрамонлар» — икки аёлнинг исмларини ўзгартирдик. Хатларга муносабат билдиришдан ҳам тийиламиз. Ва бу муносабатни муштарийлардан кутамиз.

УШОВИДАН ТУШОВИ...

ЕКИ ОЛМОНИЯДА ХИЗМАТНИ ЎТАГАН АСКАРЛАР ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ЖИЗЗАХГА ЕТИБ КЕЛГАНЛИКЛАРИ ХУСУСИДА

Мен Улуғ Ватан уруши қатнашчисиман. Берлингача жанг қилиб борганман. Отам Соатбой Ўсаров эса 1943 йиллари Киев ҳамда Харьков шаҳарларида хизмат қилган. 1943 йили Сталинград шаҳрини ҳимоя қилишда бедарак кетган. Собиқ СССРни ҳимоя қилишда бизга ўхшаб ота-бола жанг қилганлар кўп бўлмаса керак.

Ўғлим Саййидолим ҳозир Олмонияда хизмат қиляпти. Яқинда Москванинг «Қозон» вокзалидаги воқеани эшитиб, юрагим орқага тортиб кетди. Олмониядан ҳарбий хизматни адо этиб, ўз юртига қайтаётган Фарҳод ва Ҳасанжонларнинг гапларини эшитиб, кўнглим бетоқат бўлди.

Воқеа бундай бўлган экан: Ўзбекистондан борган йигитларни кузатиб қўйиш учун бир зобит билан прапоршчик қўшиб юборилади. У жаноблар ярим йўлда жуфтакни ростлаб қолишади. Ўзбек йигитлари энди қайси томонга қараб йўл олишларини билмай сўраб-суриштириб Москванинг «Қозон» вокзалига келадилар. У ерда пулларига нон тополмай бир неча кун оч-наҳор қолиб кетишади. Бир амаллаб билет олишади. Лекин Ҳасанжоннинг қўлида вагон паттаси бўлишига қарамай, проводниклар уни киритгани қўйишмайди. 10 минг сўм талаб қилишади. Улар йигитларни Олмонияда қайтишаётганини билишган. Чунки унинг бир маркаси бизнинг пулда 300 сўмга тўғри келар экан-да.

Асосий воқеа шундан кейин бошланади. Йигитлар кетишаолмагач вокзални ўзларича айланиб юришади. Бир сафар Ҳасанжон ўртоқларидан уч-тўрт қадам орқага қолиб кетади. Шунда итга ўхшаб дайдиб юрган киссавурлар уни ушлаб кўкрагига пичоқ тирайди. Хайрият ҳам ўртоқлари кўриб қолади. Бўлмаса...

Ўғлим ҳадемай қайтиши керак: сабрсизлик билан кутаяпмиз. Юқорида тилга олинган Фарҳод ва Ҳасанжонларнинг гапларини эшитиб, зора олди олинса деган ниятда сизларга ёзишга мажбур бўлдим.

Бошқа иложи қолмагач Фарҳод ва Ҳасанжон «Москва—Самарқанд» поездига икки баровар ҳақ тўлаб, Жиззах вилоятигача етиб келишибди. Бундай иллатларнинг чораси топилармикан?

Саййид СОАТОВ,
Жиззах вилояти, Дўстлик тумани.

• Таворихимиз зарварақлари

Туркий халқлар миллат сифатида шаклланганига қадар Ўрта Осиё, шунингдек, Жанубий Сибирь ва Жанубий Урал халқлари таркибида жуда кўп уруғ ва қабилалар мавжуд бўлган. Уларнинг ўз урф-одат ҳамда тотемистик эътиқодлари мавжуд бўлган. Тотемизм — асосан, ҳайвонларга сиғиниш, уларни ўз уруғи деб қабул қилиш, эътиқод қўйиш демак.

Туркий халқларнинг аксарият қисми бўри, от, илон, ҳўкиз, кийик каби ҳайвонларга эътиқод қўйиб сиғинишган ва уларни ўз уруғларининг ҳомийси сифатида эъзозлаган. Масалан, ўзбек, қозоқ, озарбайжон, туркман, Жанубий Сибирь халқларидан олтой турклари, ёқутлар, чувашлар, Осиёдан мўғуллар бўри, от, ит, хўроз, айиқ, ҳўкиз каби ҳайвонларни илоҳийлаштириб сиғинган бўлсалар, қирғизлар кийик, буғини, туркманлар қўйни, бўрини ўз тотемлари сифатида эътиқод қўйишган. Ана шу эътиқодлар туфайли ҳатто қабилаларнинг номлари тотем-ҳайвон номи билан аталган. Масалан, оқ қўйли, қора қуйунли деб номланган турк уруғлари XIV—XV асрларда жуда машҳур бўлган. XII асрда Амударёдан ўтиб Эроннинг шимолий районларида ўрнашган туркман уруғларининг байроғида қўй калласининг тасвири туширилганлигини этнограф Г. Карпов қайд қилиб ўтган эди. Шунингдек, оқ қўйли, қора қуйунли уруғлари қозоқларда ҳам мавжуд бўлган. Ана шундай тотемистик эътиқод ва тасаввурлар аввало мифларнинг, кейинчалик эса эртак жанрининг юзага келишида асосий замин бўлган.

Ўзбек халқ оғзаки ижодида тотем ҳайвонлар билан боғлиқ миф ва эртаклар талайгина. Айниқса, бўри образи иштирок этган асарлар салмоқли ўрин эгаллайди. Чунки аждодларимиз ўзларининг келиб чиқиш тарихини бўрига боғлашган. Уни уруғ боши сифатида эъзозлашган, шунингдек, бало-қазодан, офатлардан сақловчи, эзгулик яратувчи, қабила аъзоларининг туғишган аждоди, деб билганлар.

Қадимий афсонада тасвирланишича қадимги турклар она бўридан ва душман томонидан қирилган уруғ ичида тирик қолган ўн ёшли ўғил боладан тарқалган. Бу болани она бўри қўл-оёқлари қирқилган ҳолда топиб олган ва уни гўшт бериб боққан. Шундан сўнг ғорларнинг бирига кириб кетган ва у ерда ўнта бола туққан. Уларнинг ҳар бири турк уруғларининг асосчилари бўлган. Ҳатто Ашина исмли турк уруғларининг бирида бўри калласи тасвирланган байроқ бўлган.

Турк миф асотирларида бўри ҳақида шундай дейилади: «Бўри муқаддас, хайрли ҳайвонот. Унгук (тотем) қабул қилинган... «Эргакахўн»дан чиққан туркларга ислом динини ёйиш пайтида Муҳаммад пайғамбар жўнатган ул одамга, шунингдек, Ўғузхон сафарларида йўл кўрсатувчилик ва халоскорлик қилган. «Хиюнг-Кулар ҳоқонларидан бирининг тангрига бермоқчи бўлган қизига тангри бўри шаклида келиб эр бўлган; бир афсонага кўра, бўри Чингизга аждод, «Оссано» афсонасида эса ака сифатида тилга олинади.

Бўри ранггига кўра: Кўк бўри, Оқ бўри, Қизил бўри деб ёдга олинади.

Бўри турк қавмлари афсоналарида Бўри, Бўрта, Бўржу, Оссано, Сино, Жино, Жина, Жину, Яшқир, Қашқир, Қурт деб аталади.

Бўри «Дада Қўрқут» ҳикояларида ҳам кўп учрайди. Унда «Бўрининг юзи муборакдур» деган ибора бор. Қирғиз дуоларида «Олтин оғизли бўри» таъбири учрайди. Ўзбек халқ эртакларида бўри инсонга халоскор, йўл кўрсатувчи, жасоратли, яхшиликсевар ятиқ сифатида талқин қилинган. Масалан, «Чўлоқ бўри» эртагида кенжа ўғил йўлга ҳеч нарса олмасдан, қуп-қуруқ, йиғлаб чиқади. Бир кўлнинг бўйига бориб, бир дона кулчасини (бор-йўғи битта кулчаси бўлади) сувга тегизиб еб ўтирганда, қаршисида бир Чўлоқ бўри пайдо бўлади... Хуллас, Чўлоқ бўри бутун воқеа давомида подшоҳнинг кенжа ўғлига ёрдам беради. Чунончи, у шаҳзодани ўз устига миндириб сеҳрли қушни, Мағрибдан подшоҳнинг қизини, Ялмоғиз кампирнинг тулпор отини олиб келишга кўмаклашади.

Кенжа ўғил — шаҳзоданинг муроди ҳосил бўлгач, Чўлоқ бўри унга:

— Бир қуш деб эдинг, шунча нарсали қилиб қўйдим, берган яримта нонингга рози бўлгин, — деб кўздан ғойиб бўлади.

Бўри образи билан боғлиқ эртакларда ўзбекона миллий ўзига хослик хусусиятлар ҳам мавжуд. Чунончи, ўзбек халқи орасида «Бир кун туз тотган ерга қирқ марта салом» деган мақол бор. «Чўлоқ бўри» эртагида Чўлоқ бўри яримта нон эвазига шаҳзодага қанчадан-қанча яхшилик қайтаради ва ўз миннатдорчилигини «берган яримта нонингга рози бўлгин» — дея изҳор қилади. Бундай мисолларни яна бошқа эртак ва афсоналардан ҳам келтириш мумкин.

Бўрига бўлган эътиқод натижасида туркий халқлар орасида бир қанча урф ва иримлар пайдо бўлган. Масалан, боласи турмайдиган аёллар бўри терисини ўртасидан тешиб, болани шу тешикдан ўтказсалар, ўша бола яшайди, узоқ умр кўради. Унга «Бўри» (қиз ёки ўғил болалигидан қатъий назар) исмини қўядилар. Бўрининг ошиғи чақалоқнинг бешигига осиб қўйилса, ўша болага кўз ва жин тегмайди. Чунки бўрининг нафаси ўткир, ундан ёвуз руҳлар ҳуркар эмиш. Шунинг учун ҳам янги туққан аёлнинг ёстиғи тагига бир парча бўри териси қўйилади. Қадимда момоларимиз бўрининг қонини «табаррук ва муқаддас» деб билиб, тўлғоқ азобидан қийналаётган аёлнинг (баданига) танасига уч марта суртишган. Натижада аёлнинг руҳи тетиклашиб, фарзанд тезда дунёга келар экан. Халқимизда бўри етаклаб, эшикма-эшик юриб худо йўлига садақа сўраш удуми мавжуд бўлган. Бундай мисоллардан яна кўплаб келтириш мумкин. Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, бўри ва бошқа ҳайвонлар билан боғлиқ эртакларнинг илдизи тотемистик эътиқод ҳамда қадимги мифларга бориб тақалади.

Салима ЖУМАЕВА.

Ўтган йили Янгийўл туманининг радиоаппаратлари бирлашмаси қошидаги телевизор, радио ва видеоаппаратларни таъмирлайдиган «Қафолат» устахонасига аҳолидан деярли биронта эътирознома тушмаганди. Лекин мазкур жамоа аҳлининг ташаббуси билан узлуксиз иш кунига ўтилиши аҳоли учун бирмунча қулайликлар туғдирди. Устахонанинг яна бир хусусиятли томони аҳолига кўрсатиладиган хизмат турларининг бошқа таъмирлаш устахоналарига нисбатан бир неча баравар арзонлигидир.

СУРАТЛАРДА: 1. Буюртмаларни қабул қилиш пайти. 2. Усталардан Абдумалик Рустамов билан Абдуғаффор Ҳасановлар иш устида.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар. (ЎзА).

ҚИЗИЛ ЧУВАЛЧАНГ ХОСИЯТИ

Экин майдонларининг ҳосилдорлигини оширишда калифорния қизил чувалчанги деҳқонга қўл келаётгани бугун ҳаммага аён. Тошкент вилояти табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ходимлари бу жониворлардан экологик муаммоларни ҳал этишда ҳам фойдаланиш мумкинлигини исботладилар.

— Ўтган йили Янгийўл ва Бўка туманлари ҳокимлиги билан ҳамкорликда «Ер малҳами» ҳамда «Қутбарака» кичик корхоналарини очдик, — дейди бош мутахассис А. Абдуҳолиқов. — Дастлаб икки мингта чувалчангни парваришлашга киришдик. Ўн ой ичида меҳнатимиз самараси кўринди: бир тоннадан ортиқ гумус олдик. Ҳозир асосий эътиборни табиий ўғит олишга эмас, қизил чувалчангни кўпайтиришга қаратмоқдамиз. Турли чиринди ва гўнг билан озиқланадиган чувалчанглар сони қисқа вақт ичида бир миллиардга етди. Вилоятимиздаги Чирчиқ, Ангрен, Олмалиқ, Оҳангарон каби саноат шаҳарларидан чиқаётган заҳарли оқавалар дарёларга қўшилиб кетмоқда. Бошқа хил қишлоқ хўжалик ва чорвачилик чиқиндилари ҳам атроф муҳитнинг ифлосланишига сабаб бўлаётир. Чувалчанглар эса зарарли моддаларни, чиқиндиларни, бегона ўтларнинг уруғлари қоришган чириндиларни яхши «ҳазм» қилиб, экология жиҳатидан «соф» бўлган озуқа — гумусга айлантириб берар экан. Ундан гулчиликда, иссиқхоналарда етиштирилаётган ўсимликларни парваришлашда фойдаланиш яхши самара беради. Чувалчанг хосиятини билган хўжаликлардан дастлабки буюртмалар туша бошлади.

П. НИШОНОВ.
ЎзА мухбири.

• Ажаб савдолар

Наманган вилоятидаги Тўрақўрғон туманига қарашли «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида 20 йилдан буён бригадир бўлиб ишлаётган Эргаш Қўзибоевни ўтган йил «Ҳажга юборишган эди». Муҳтарам ҳожи газета саҳифаларида бугун муборак зиёрат таассуротларини эмас, ундан кейинги ҳангомалар ҳақида арзнома билан чиқишга мажбур бўлдилар.

«СИР»ЛИ САРИҚ ЖОМАДОН

Дунёда нималар рўй бермайди, дейсиз? Олайлик, янги кийим кийиб чиқсангиз, биров муборакбод қилади, бошқаси «қаердан олдинг?» деб сўрайди, аллаким эса тезроқ шу одам вафот этса-ю, мурдашўйлик қилиб, шу либосга эга бўлсам, дея ният қилади. Ёки биров қуради, бошқаси... бузади. Эргаш аканинг бошидан ўтган сир-савдолардан огоҳ бўлиб эса бундан ҳам баттар қарама-қарши ҳислар гирдобида қоласиз.

Гап бундай. Арзчининг редакцияга ёзган хатида «ҳажга юборилган»дан сўнг, (эҳтимол, бунча оворагарчилик бўларкан, «юбор»маганлари маъқулмиди?) барча амаллар тўла-тўкис адо этилгач, Ватанга қайтиш фурсати ҳам етиб келади. 24 июнь куни Жиддадан самолётга ўтирадилар. Барча қатори у кишининг багажга топширилган сариқ жомадони учун 00467-ордер берилади. Кеч соат 16 да Тошкентга келиб тушиб қарашса, сариқ жомадон йўқ. Бу борадаги мутасадди Ислом Исроиловга мурожаат қилишса, у хушмуомалалик билан «Мол-мулк дийдордан қиммат эмас, болаларни соғинсангиз, уйга бораверинг. Биз юкингизни эртага Наманганга етказамиз» деб далда беради. Бунчалик марҳаматдан боши кўкка етган Эргаш ҳожи кайфиятини чоғ қилиб, юртига равона бўлади. «Мол аччиғи — жон аччиғи» дейдилар, қолаверса, совға-саломсиз қуруқ қўл билан кириб келиб хижолат бўлган ҳожи саҳар-мардонда аэропортга келиб «Жомадон келдими?», деб суриштирадилар. Дабдурустдан берилган савол ҳеч кимни довдиратиб қўймади (афтидан бундай ҳоллар такрорланавериб, ўрганиб қолишган), аксинча, совуққонлик билан «Йўқ, келмади» деб жавоб қайтаришди ва азбаройи ҳожига илтифотлари қўзғаб, маслаҳатларини дариғ тутишмади. «Қаерда йўқолган бўлса, ўша ердан изланг. Айниқса, Тошкент аэропортида топилиши қийин...» Вақтни йўқотмай, пойтахтга учиб келишди, бироқ мутасадди Исроиловни топа олишмади. Юк туширувчилар уларнинг кўнглига илиқлик солишди: «Кеча кечқуруи бир сариқ жомадон топилди, уни Исроилов хонасига киритиб қўйди». Кўнгиллари бироз таскин топиб, табаррук совғалардан шодланиб кетган қўшнию, ўғил-қизларнинг хурсанд чеҳрасини кўз олдиларига келтириб, Исроиловни кута бошлашди: «Кеч бўлса ҳам топилибди-ку! Яратганнинг қўллагани рост бўлсин». Кутилган одам кечга яқин келди, бироқ дабдурустдан: «Топилмади» деди. Юк туширувчиларнинг кўрганини айтишса, «бекорчи гап» деди-да, халқаро рейслар бўлимига олиб кирди. У ерда ишловчилар кетиб қолишган экан, «эрталаб келинглар» деди. Шу кеча аэропортда тунаб қолишди.

Эрталаб Исроилов халқаро бўлим бошлиғи Г. Сметанов ҳузурига бошлаб кирди-да, «шу одам топиб беради, менинг ишим битди, бошқа изламанглар» деганча кўздан ғойиб бўлди. Сметанов эса Жиддага хабар қилишларини, натижасини ўзлари билдиришларини айтиб, уларни жўнатиб юборди.

Бироқ масала шу билан ҳал бўлмади. Шикоятчиларга бўлган муносабат шунчаки ҳийла ёки синалган усул бўлиб, ечим ВАҚТнинг ҳукмига қолаётган эди. Маълумки, ўтувчи ҳар бир дақиқа янгиликни қаритади, дардлар устига малҳам қўяди. Фурсат кечиши билан ҳаяжонлар босилади, ҳатто ҳафсала пир бўлиб, қўл силтаб кетиш ҳам мумкин. Эҳтимол, аэропорт ходимлари шуни кутишгандир, бироқ Эргашевлар бу ишнинг этагини қўйиб юборишмади. Балки Ҳаж сафаридан руҳан ва қалбан покланиб, дунёда ҳақнинг борлигига имон келтириб келган инсон бундай бедодликка кўника олмагандир, балки кузатаётганда баҳоли қудрат ҳиммат қилган ёр-биродарлар олдидаги қарздорлик тинчлик бермагандир, орадан ўн кун ўтиб яна машинада Тошкентга жўнашди. «Йўл азоби — гўр азоби» деганларидек, довонда машинанинг балони панд берди, тунда Ангренга бориб, 4 минг сўмга янгисини олиб келишга мажбур бўлишди. Аэропортда халқаро бўлим бошлиғи йўқ экан, ходимлар эса ўрисча сўзлашади, гап уқтириш қийин. Улардан бири — аёл киши айтдики, «Жиддадаги вакилимиз Мирзабековнинг бизнинг радиограммамизга жавоб беришича, сариқ жомадон 24 июндаги ўша рейс билан кетган».

Эртасига Сметанов жомадоннинг Жиддадан келганини рад этди ва пинагини бузмай «Исроиловга учрашиш»ни маслаҳат берди. Исроилов таниш нусхаларни кўриб, тутақиб кетди, «Яна келдингларми?» деб дўқ уриб, аэропорт милицияхонасига тўғрилаб қўйди. Милиционер Холов тафсилотни эринмай эшитди, таскин берди, жомадонни топишларини, ўзлари хабар қилишларини, ҳозир эса унга ҳалақит бермасликларини сўраб, чиқариб юборди, бироқ шикоят аризасини олиб қолмади.

Хабар бўлавермагач, учовлон яна Тошкентга келишди, аввалги маҳкамалардан тайинли жавоб ололмай, республика прокуратурасига мурожаат этишди. У ердан авиация-транспорт прокуратураси (бошлиғи С. Яндашев)га йўллашди.

Афсуски, Яндашев ҳам, унинг муовини Р. Тўраев ҳам бирор жўяли жавоб беришмади. Бунинг устига уларни топиш ҳам амри маҳол эди: гоҳ йиғилишда, гоҳ касал. Ниҳоят, орадан 5 ой ўтгач, «Энди жомадон топилмайди, хоҳласанглар, килосига 200 сўмдан пул тўланади» деган жавоб олинди. Афтидан, шоввозлар ўз луқмасини ҳалоллаган кўринади.

«Сирли» жомадон эгаси ҳожи Эргаш Қўзибоев қўлида «ашёвий далил» сифатида қатор шикоятларига берилган икки жавоб қолди. Уларга Тошкент тайёрагоҳи ички ишлар бўлимининг бошлиғи Р. Исломов имзо чеккан бўлиб, бирида «халқаро бўлимга мурожаат қилиш» (26.08.92) маслаҳат берилса, иккинчисида «Ўзбекистон Республикаси ЖПКнинг 5-моддаси, 2 қисми асосида жиноий иш қўзғатилиши рад этилади» (19.10.92) дейилади. Бироқ шу санада Тошкент авиация-транспорт прокуратурасига юборилган жавобда (уни ҳам адашиб, Қўзибоевга жўнатиб юборишган кўринади) бошқа гап — биринчи жавобнинг мазмуни такрорланади. Бундай иш услубига тушунавермайсан, киши.

Шундай қилиб, масъулиятсизлик, сансоларлик ўзининг навбатдаги «ҳунари»ни кўрсатди: сариқ жомадон сирли тарзда сувга тушган тошдек гумдон бўлди. Ҳожилардан бири эътироф этганидек, Маккаи Мадинада лаънатлаб тош отганлари — шайтон аэропортда кутиб олди ва ўз ишини қилди. «Қатрада қуёш акс этади» дейдилар. Турмушдаги ҳар бир катта-кичик воқеа ижтимоий ҳаётнинг бир парчасидир. Сариқ жомадон билан боғлиқ саргузашт туфайли маънавият, қарор топган иш тартиблари ҳақида таассурот олиш мумкин. Шакшубҳа йўқки, жомадон осмонга учиб кетмаган, қолаверса, уни Тошкент аэропортида кўрганлар (гувоҳлар) бўлган. Афсуски, улардан бу ҳақда тилхат олинмаган экан. Бундан ташқари Эргаш Қўзибоевнинг сарсонгарчиликлари, йўлдаги оворагарчиликларини айтмайсизми? «Дев урганни тегирмончи ҳам урибди, — деб ёзади Эргаш ҳожи — 4 марта Намангандан Тошкентга боришнинг ўзи бўлмайди». У зот тақдим этган йўқолган нарсалар рўйхатидан ашёларни пулга чақса, бугунги нархда қарийб ярим миллион сўмни ташкил қилади. Шундай бўлгач, йўқолган юкнинг «килосига 200 сўмдан тўланиши» нимага арзийди?!

Ҳалоллик ҳар бир жабҳада устивор бўлмас экан, дилхираликлар қадамда рўй бераверади. Жамиятда асрий синовлардан ўтган поклик, бировнинг ҳақидан ҳазар қилиш, ҳаромдан жирканиш каби тамойиллар удумимизга кириб бормагунча инсоф ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Шу тариқа умумий мулоҳазалардан сўнг яна ўша савол такрорланаверади: йўқолган сариқ жомадоннинг сири нимада? Уни ким ўғирлаган? Албатта, бу саволларга инсофли, қилни қирқ ёрадиган ҳуқуқ-тартибот ходимлари аниқ жавоб берадилар, деб ишонамиз. Зеро, уларнинг обрўси қилган ишлари билан ўлчанади.

Ҳ. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Газетанинг ушбу сонига А. Йўлдошев, О. Раҳимов навбатчилик қилишди.

ЭЪЛОНЛАР

АВТОМОБИЛЛАР ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Агар сизда автомобилларни таъмирлаш, сервис хизмати кўрсатиш ёки зарур қисмларни, агрегатларни топиш муаммоси бўлса "ЎЗАВТОРЕМОНТ" ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР

Биз сизга техника хизмати кўрсатишдан капитал таъмирлаш ишларигача, оддий болт ясашдан автопоезд тайёрлашгача бўлган кенг миқёсдаги ишларни бажариб берамиз. Барча ишлар юқори сифат билан бажарилади ва нархлари келишиб олинади.

Кўрсатиладиган хизмат турлари, тайёрланадиган эҳтиёт қисмларнинг номенклатураси, гараж жиҳозлари ва халқ истеъмол молларини кўриш ҳамда буюртмалар бериш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинг:

700015, Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 18.

Телефонлар: 33-75-68, 54-76-58, 33-13-84.

СИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛГАНИМИЗДАН МАМНУНМИЗ, ТАКЛИФЛАРИНГИЗНИ КУТАМИЗ!

"А.Л.Ч.А.-ltd" фирмаси

ҳисоб - китоб тўловларини Ўзбекистондан Украинага ва Белорусияга зудлик билан ўтказиб беради.

Телефон -/3712/ 62-80-36

1993 йил 25 январь куни Бухоро — Тошкент поездида Эрон фуқароси Басири ПАРВИНнинг сумкаси ўғирланган. Сумкада унинг 3088129 номерли паспорти бор эди. Паспортни топган кишига 100000 сўм мукофот берилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилишларингизни сўраймиз: Тошкент шаҳри, Фирдавсий кўчаси, 67. Телефон: 35-23-96.

Тошкент юридик техникуми томонидан Ишимова Нилуфар Баҳодировна номига берилган ЗТ-IIV 891765 номерли (рўйхат № 1624) диплом йўқолганлиги туфайли бекор қилинади.

Республика хўжалик ҳисобидаги «Ўзлегкомплект» бирлашмаси Марғилон шаҳридаги махсус базасини қисқартиради.

Корхона, муассаса ва ташкилотлардан даъволар 1 ой муддат ичида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5. «Ўзлегкомплект» бирлашмаси.

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаштириш муҳандислари институти ректорати, касаба уюшмаси гидравлика таҳсилгоҳи мудири Р. М. Каримовга онаси **Марҳамат КАРИМОВА**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девоннинг масъул ходими Х. Набиевга онаси **Пошшохон РАЖАБОВА**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

• ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖЎРАБОЕВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

• Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди: 22.00. Буюртма Г—85. Тираж 104593. 1 2 3 4 5 6